

Verksamhetsbeskrivning, Ungdomsmottagningar Regionhälsan

Syfte

Att ge en kortfattad helhetsbild av Regionhälsans Ungdomsmottagningsverksamhet i Västra Götaland.

Beskrivning

I Västra Götaland är 56 ungdomsmottagningar organiserade under Regionhälsan, som är en del av den offentliga primärvården i VGR. Ledningen för ungdomsmottagningarna består av en regionområdeschef, två områdes-/verksamhetschefer samt 13 enhetschefer. I ledningsgruppen ingår även medicinsk rådgivare och tre verksamhetsutvecklare som arbetar på regionområdesnivå.

Inom ungdomsmottagningsverksamheten tjänstgör barnmorskor, sjuksköterskor, psykiatrisjuksköterskor, undersköterskor, kuratorer, psykologer samt allmänläkare och specialistläkare. Det finns ungdomsmottagningar i samtliga av regionens kommuner och det finns samverkansavtal med respektive kommun. Ungdomsmottagningarna har många samverkanspartners bland annat grundskolor, gymnasieskolor, elevhälsa, socialtjänst, ideell sektor, kvinnoklinik och primärvård. Samverkan med universitet/högskola sker genom att ungdomsmottagningarna tar emot och handleder barnmorske-, socionom och psykologstudenter.

Övergripande mål

- Alla ungdomar ska kunna få hjälp och bli stärkta i övergången mellan ungdom och vuxenliv.
- Ungdomsmottagningen ska vara en lättillgänglig arena för ungdomarna, där ungdomars behov och de lokala förutsättningarna ska vara i fokus
- Alla unga ska uppfatta att ungdomsmottagningen arbetar på den unges uppdrag.
- Alla unga har utifrån ett rättighetsperspektiv rätt till information, kunskap, stöd och behandling inom ungdomsmottagningen. En psykosocial, psykologisk och medicinsk helhetssyn ska präglade verksamheten.
- Ungas fysiska och psykiska hälsa ska förbättras
- Ungas sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter ska stärkas.

Värdegrund

Ungdomsmottagningarnas värdegrund utgår ifrån följande rubriker:

Rättighetsperspektiv

Att ha ett rättighetsperspektiv innebär att erkänna individer som rättighetsbärare och det offentliga som skyldighetsbärare. Vägledande för verksamheten är FN:s förklaring om mänskliga rättigheter samt FN:s konvention om barnets rättigheter.

Diskrimineringsgrunderna

Alla ungdomar ska känna sig välkomna till ungdomsmottagningen. Ungdomarna ska uppleva att de bemöts och behandlas på ett likvärdigt sätt och får likvärdig tillgång till mottagningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsförmåga, sexuell läggning och ålder.

Normmedvetet förhållningssätt

Ett normmedvetet förhållningssätt präglar verksamheten. Personal på ungdomsmottagningen har kunskap om och förståelse för normer och maktstrukturer som påverkar såväl de unga som de själva. Målet är att alla unga ska känna sig inkluderade och välkomna.

Salutogent/hälsofrämjande förhållningssätt

Ungdomsmottagningen arbetar utifrån ett salutogent perspektiv. Det innebär att fokus ligger på vilka faktorer som orsakar och vidmakthåller hälsa, mer än vad som orsakar sjukdom (patogent perspektiv). Med ett salutogent perspektiv läggs fokus på det friska, på styrkor och tillgångar. På ungdomsmottagningen är det psykosociala perspektivet integrerat i alla besök, oavsett yrkeskategori.

Insatser vid ungdomsmottagning:

- rådgivande, stödjande och behandlande arbete på mottagningen, individuellt eller i grupp
- utåtriktat arbete på gruppnivå, t.ex. besök av klasser, besök på skolor och andra arenor för unga
- erbjuda adekvat kunskap om sexualitet
- stärka ungdomar i deras naturliga nyfikenhet kring sexualiteten samt stödja deras självkänsla och integritet
- erbjuda kondomsamtal, preventivmedelssamtal och förskrivning av preventivmedel
- förebygga och ge stöd vid oplanerad/oönskad graviditet samt vid abort
- samtala om sexuellt överförbara sjukdomar (STI, dvs Sexual Transmitted Infections) i det utåtriktade arbetet och vid individuella besök
- smittspåra
- arbeta med ungdomars fysiska och psykiska utveckling samt kroppsuppfattning och självbild
- uppmärksamma ohälsa och erbjuda korttids råd, stöd, motiverande/bearbetande samtal kring sociala problem, psykisk ohälsa samt risk- och missbruk,
- göra bedömningar, tidiga insatser och korttidsbehandling vid lindrig psykisk ohälsa (ej läkemedelsbehandling), inom ramen för ungdomsmottagningens profil som lättillgänglig lågröskelverksamhet.
- hänvisa/lotsa/remittera till annan aktör/vårdgivare/vårdnivå vid behov

Mål och riktlinjer för mottagningarna utarbetas regionalt och beskrivs i "Inriktningsdokument för Ungdomsmottagningar i Västra Götaland 2018–2022". Målen beskrivs också i avtal mellan Regionhälsan och hälso- och sjukvårdsnämnderna i VGR samt lokalt i samverkansavtal mellan respektive mottagning och kommun. Målen följs upp enligt Hälso- och sjukvårdsnämndens uppföljningsplan i vårdöverenskommelsen årligen.

Vårt Kvalitetsledningssystem

Kvalitetsledningssystemet baseras på den nationella standarden ISO 9001:2015 och omfattar samtliga ungdomsmottagningar i Regionhälsan. Syftet med ledningssystemet är att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet samt planera, leda, följa upp, utvärdera och förbättra arbetet. Målet är en hög patientsäkerhet samt nöjda patienter och intressenter.

Detta innebär bland annat följande:

- Planering av verksamheten – Ledningen ansvarar för att utforma verksamhetsmål utifrån övergripande mål och planer, tilldelar resurser samt står för nödvändig styrning och uppföljning. Planering sker vid ledningsmöten och uppföljning sker vid ledningens genomgång, se vidare under avsnittet "Verksamhetsledning".
- Genomföra verksamhet - Arbetet på ungdomsmottagningarna utförs av personal med säkerställd kompetens och sker i enlighet med framtagna riktlinjer, rutiner och processflöden. Detta beskrivs under vårt avsnitt "Vårt uppdrag".
- Uppföljning av verksamheten – Uppföljning genomförs med hjälp av fastställda indikatorer och rutiner. Rapportering sker på indikatorer som visar hur väl ungdomsmottagningen uppfyller åtaganden enligt policy och verksamhetsmål, se under avsnitt "Resultat".
- Utvärdering av resultat – Utvärdering sker i relation till formulerade mål, brister korrigeras och det skapas möjligheter till förbättringar, se avsnitt "Förbättrings- och utvecklingsarbete".